

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, July 17, 1981

Nr. 139

LENKAI ISMETE GIERIKĄ, ŠEŠIS MINISTERIUS

SOVIETŲ SAJUNGA KRITIKUOJA JAV APSIGINKLAVIMO POLITIKĄ

SKUBI SOVIETŲ REAKCIJA Į VALSTYBES IR GYNYBOS SEKRETORIŲ PAREISKIMUS

MASKVA. — Valstybės sekretorius Aleksandras Haig Jr. kalbėjo antradienį New Yorke Užsienio politikos draugijos namuose apie Amerikos užsienio politiką ir apsiginklavimą. Tarp kita jis pareiškė, kad Sovietai nesupranta ar nenori suprasti Amerikos politikos pasikeitimo ir tuos pasikeitimus savaip aiškina. Taip pat antradienį Gynybos sekretorius Caspar W. Weinberger kalbėjo Gynybos institute apie derybas su Sovietų Sąjunga, kurių metu pastaroji apsiginklavo ir tuo pralenkė Ameriką. Dabar dėl taikos palaikymo skubiai reikia ginkluotis ir išlaikyti jėgų balansą.

Į sekretorių Haig ir Weinberger kalbas labai skubiai reaguavo Sovietų Sąjunga. Oficiali žinių agentūra TASS trečiadienį sekretoriaus Haig kalbą pavadino Amerikos agresyviu politiku, o karnių jėgų stiprinimą, kartu ieškant sustarimo dėl ginklų kontrolės, laiko juokingu dalyku. Kalba esanti pilna neaiškumų ir bendrybių, siekianti paveikti žmonių nuomonę, nepalankiai apsiginklavimui. TASS pavadino absurdu, kad stiprios karinės pajėgos padės išlaikyti taiką. Ten pat teigiama, kad tik abiejų krastų vienos apsiginklavimas gali vesti į taiką ir tai yra įgyvendinta 1979 m. Sovietų ir Amerikos strateginių ginklų apribojimo sutartyje, kurią Washingtonas atsisako tvirtinti, o vietoj to pradėjo ginklų lenktynes.

Sekr. Weinbergerio kalbą pavadino kvietimu karam su Sovietų Sąjunga. Ten pat tvirtinama, kad Gynybos sekretorius netiesiogiai pripažino, jog Amerika pradėjo apsiginklavimo lenktynes, kurios sudaro pavojų visam pasauliui.

Vakarų diplomatai TASS'o puolimus ir komentarus laiko nukreiptais į tuos vakariečius, kurie pagedauja JAV ir Sovietų Sąjungos derybų dėl apsiginklavimo kontrolės. Vienaip ar kitaip sekr. Haig ir sekr. Weinbergeris pataikė Sovietų Sąjungai į skaudžią vietą.

Prie Sovietų sienos JAV įrengtose radaro bazėse kiniečiai seka Raudonosios armijos judėjimą.

Iš okupuotos Lietuvos birželio mėnesį Romoje lankėsi vyskupas Povilonis ir Krikščionas.

AMERIKOS KARYS ŠNIPINĖJO SOVIETAMS

JACKSONVILLE, Florida. — Jacksonville Beach, savo tėvų namuose, areštuotas buvęs JAV armijos karys Joseph George Helmich ir pakaltintas šnipinėjimu Sovietų Sąjungai. Joseph Helmich Vietnamo karo metu tarnavo Warrant karininku Armijos ryšių korpuse ir pardavė Sovietų agentams sudėtingą ir labai slaptą kodų teletipą su slaptomis operavimo informacijomis. Nuo 1963 iki 1980 metų jis gavo \$131,000 ir Sovietų armijos garbės pulkininko laipsnį vėlesniam atlyginimui.

Kvotą prieš J. G. Helmich vedė FBI JAV prokuroras J. Pakalnio 3 šnipinėjimo ir vienu konspiracijos atveju. Jo suteikta informacija Sovietų Sąjungai yra labai svarbi. Tikrumoje Sovietai žinojo JAV armijos paslaptis, perduotas šifruotais pranešimais.

Helmich kariuomenėje tarnavo nuo 1963 iki 1966 metų. Jam gresia mirties bausmė. Jis užstas yra labai svarbi. Tikrumoje Sovietai žinojo JAV armijos paslaptis, perduotas šifruotais pranešimais.

— Masachusetts valstijos 200 tūkst. valstijos tarnautojų baigė streiką dėl neapmokėtų algų.

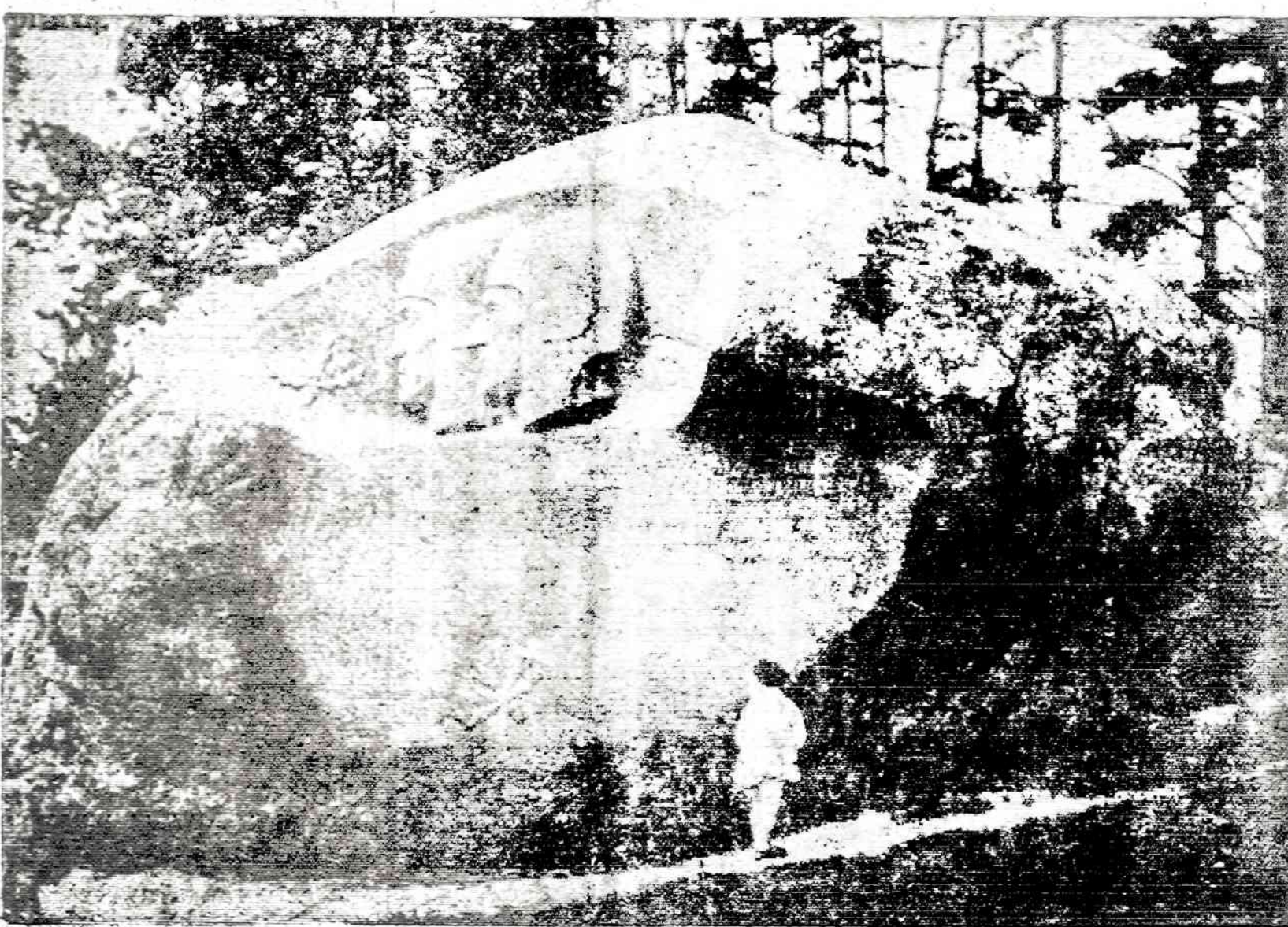
— Irano valdžios policija suėmė dar 141 žmogų ir atiduos juos skubiam teismui. Jie buvo Bani Sadf šalininkai.

— Širdies ligos ir vėžys yra pačios pavojingiausios amerikiečiams.

— Atlanto ekspedicija rengiasi nuleisti stiprų laivą, kad specialistai galėtų savo akimis apžiūrėti Atlanto dugne gulintį tariamą "Titanic" laivą.

Sekretorių A. Haig labai atšariai kritikuoja žinių agentūra Tass. Rusai nenori niekam leisti tikrinti ginklų, todėl ir tvirtina, kad sekretoriaus pasislymas esąs neaprašytas.

Sekmadienį, liepos 19 d., 8 val. popiet, Amerikos Legiono 271 postas ruošia Dariaus ir Girėno 48 metų skridimo sukakties minėjimą Marquette Parke, prie 67 ir California gatvių sankryžos.

IŠ LIBANO SAUDO RAKETAS Į IZRAELI, UŽMUŠE TRIS ŽYDUS

IZRAELIS PAREISKĖ, KAD UŽ PALEISTAS RAKETAS PALESTINIEČIAI BUS SKAUDŽIAI BAUDŽIAMAI

JERUZALĖ, Izraelis. — Trečiadienio rytą iš pietų Libano palestiniečiai paleido daugiau negu 150 raketų į Izraelio pasienyje esančius miestelius, ūkius ir apgyventas vietas. Toks didelis apšaudymas buvo visai netikėtas. Izraeliai nieko apie tai nežinojo ir nebuvo pasiruošę. Užtruko, kol Izraelio artilerija susigaudė ir apšaudė palestiniečių artilerijos lizdus.

Palestiniečiai pataikė į pasienyje apgyventus namus ir užmušė tris Naharijos gyventojus, o 11 sunkiai sužeidė. Jie išvežė į ligonines. Kelios raketos pataikė į Kirijai Šemona vietovę, kur buvo sužeisti du gyventojai. Raketos pataikė į kitas žydų apgyventas vietas, sukėlė gaisrus.

Izraelio lakūnai keršys palestiniečiams

Palestiniečių radijas prisiipažino, kad tai yra jų darbas. Palestiniečiai pasigyrė, kad jie atsiliegiu Izraeliui už paskutinių keturių dienų apšaudymus Sidono ir Daburo srityse. Izraelio lakūnai ten išgriovė kelias palestiniečių dirbtuves.

Izraelio aviacijos vadovybė praneša, kad palestiniečiai neturi teisės laikyti savo karo jėgų Izraelio pasienyje, iki Litanijos upės. Jungtinių Tautų įvairių valstybių karo jėgos privalo saugoti pasienio zoną ir garantuoti saugumą, bet šios karo jėgos nepajėgus suvaldyti palestiniečių.

Naharijos kurortinio miesto policijos vadas pareiškė, kad vienas palestiniečių paleistas šovinis sprogus gatvėje prie rinkos. Jis sužeidė daugelį pravažė buvusių žmonių. Izraelis labai pasipiktino šitokių beginklų pasienio gyventojų užpuolimu. Dalis palestiniečių šovinių sprogo laukuose.

VATIKANUI REIKIA \$26 MILIJONŲ

ROMA, Italija. — Praeitą savaitę buvo paskelbta, kad Vatikanas pergyvena finansinę krizę, kurios pašalinimui reikės nuo 25 iki 30 milijonų dolerių. Vatikanu vadovybė sukvietė 15 kardinolų ir specialistus klausimui nustatyti. Jie pasiūlydavo, viską apskaičiavo ir priėjo išvados, kad Romos Kurija, katalikų bažnyčios vadovybė, šiemet turės \$26 milijonų deficito. Vatikanu yra daug įvairių įstaigų, kurių išlaikymas yra didelis darbas. Bus bandoma jų veiklą kaip nors geriau suderinti, kad jų išlaikymas nebūtų toks išlaidingas. Vatikanas taip pat kreipis į Vakarų Vokietijos ir JAV turtingesnes bendruomenes, prašydamas didesnės finansinės paramos.

Popiežius šiuo laiku dar yra ligoninėje. Kada bus iš jos paleistas, ir jis bandys prisidėti prie šios Vatikano ekonominės krizės išsprendimo.

CIA ĮSTAIGOJE JAU CIAMA ATVANGA

LANGLEY, Va. — CIA vyriausioje būstinėje, atsistatydinus direktoriaus pavaduotojų Max Hugel, žymiai pagerėjo nuotakos. Jis buvo paskirtas CIA operacijų prižiūrėtoju. Visi tarnautojai jautė, jog kažkas su juo yra netvarkoje. Paprastai CIA tarnautojai yra tikrinami tris mėnesius, o Hugel praėjo per mažiau kaip savaitę.

Paskyrimas ilgamečio tarnautojo John Stein operacijų priežiūros pareigūnu susilaukė visuotinio pagyrimo, nes nėra pakeitimo patyrimui.

— Izraelio lėktuvai, sudaužę Irako atominę jėgą, buvo perdažyti Jordanijos spalva, o Izraelio lakūnai tarpusavy kalbėjosi arabiškai.

— Vis daugiau lenkų atbėga į Austriją ir prašo politinės globos.

RUSAI BANDĖ LENKIJĄ IŠVENGTI REFORMŲ, BET NEPAJĖS

ISMESTAS BUV. PREMJERAS BABIUCH, DARBO MINISTERIS SYDLAK, SEKRETORIUS ZANDAROWSKI

VARSUVA. — Lenkijos komunistų partijos suvažiavimas, atvykusiems Sovietų atstovams dalyvaujant, apsvaistė ir nutarė viešai pasmerkti buvusį lenkų komunistų partijos pirmąjį sekretorių Edvardą Gierėką, pasmerkti kraštą prie bankroto vedusią politiką, priskolinusią bilijonus dolerių ir sunaudojusią arba sugadinusią pirktas vertingas mašinas, maistą ir kitokias gėrybes.

Gierėkas ne vienas kraštą nu-gyveno. Jis nebuvo lenkų vyriausybės narys, bet visi ministrai buvo priversti vykdyti partijos sekretoriaus įsakymus. Išmestas iš komunistų partijos buvęs premjeras Edvardas Babichas, kuris Gierėko įsakymus perduodavo kabineto nariams.

Iš komunistų partijos buvo išmestas ir premjero pavaduotojas Tadas Puka. Jis buvo nuvykęs į Dancigą tartis su susireikšvusiais Lenino dirbtuvių darbininkais, bet su juo visi nenorėjo kalbėti. Vėliau į Dancigą tuėjo važiuoti vicepremjeras Jan Gielski, kuris priėmė visus Lenino dirbtuvių pareikštus reikalavimus. Jų tarpe buvo didesnės algos, leidimas darbininkams suorganizuoti unijas be komunistų kontrolės, leidimas Dancigą pastatyti paminklą 1970 metais Gomulkos nušautiems laivų statybos darbininkams. Gierėkas pavėrė Gomulką už darbininkų laudymą, o dabar pats Gierėkas buvo įsakęs paruošti pulką karvių į Dancigą tvarkai įvesti bet štabo viršininkas pranešė Gierėkui, kad lenkų kariai nešaudys į lenkus darbininkus.

Tada Gierėkas atsistatydino, o dabar visai išmestas iš partijos.

Trečiadienio naktį lenkų komunistų suvažiavimas taip pat išmetė iš partijos buvusį darbe ministrą Jan Sydlaką, neatkreipusį daugiau dėmesio į teisingus darbininkų reikalavimus ir tuo prisidėjęs prie dabartinės lenkų visuomeninio ir ūkio gyvenimo suirutės.

VIKTORAS GALECKAS VYKSTA ŠKOTIJON

Viktoras Galeckas, tarnavęs Nepriklausomos Lietuvos kariuomenėje, ilgus metus gyvenęs Argentinoje, Buenos Aires mieste, o paskutiniu dešimtmėčiu gyvenęs Chicagoje, Brighton Parke, įsitraukė į Amerikos lietuvių gyvenimą. Jis yra labai pastabus keliautojas. Parašė įdomių žinių apie Suvalkų trikampį gyvenančius lietuvius.

Dabar jau atsirado proga nuvykti į Škotiją. Jis liepos 21 d. išskris į Škotiją, apsisistos Glasgovo mieste, kur yra keli jo giminių. Jis pasimatys su savo giminėmis ir senais pažįstamais, o kai vėl grįš į Brighton Parką, tai visiems čekiečiams pasakos, ką jis ten įdomaus pamatė.

prisdėjusį prie dabartinės lenkų visuomeninio ir ūkio gyvenimo suirutės.

Išmestas iš komunistų partijos ir buvęs propagandos ministras Jerzy Lukaševič, kuris vis laiką niekus pasakoję darbininkams apie komunistinės sistemos grožybes, kvietė dar truputį pakentėti, bet pats kiekvieną dieną su draugais valgydavo gėliausiose Varšuvos restoranuose, prie stalo niekad nepakviesdamas badaujančių arba išstomusių savaitėmis mėsos negaunančių darbininkų.

Iš partijos išmestas ir Zdzisław Zandarowski, buvęs Centro komiteto sekretorius. Jis visuomet labai gražiai užrašydavo Centro komiteto nutarimus ir protokolų knygas. Jis buvo artimas Gierėko draugas, o dabar jau išmestas iš komunistų partijos. Gromyka buvo pataręs nemesti buvusių ministrų. Aiškiai matyti, kad Kania turėjo gerai suorganizuotą partijos suvažiavimą.

Kap. Darius, pasirošęs skristi per Atlantą, prisikrovė daug degalų ir lauke gero oro pakilti.

KALENDORELIS

Liepos 17: Aleksas, Utenė, Valbutas, Tautginas.

Saulė teka 5:28, leidžiasi 8:22. Oras debesuotas, gali lyti.

BENDRUOMENĖS VAGOS

LEIDĖJAS-J.A.V. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CENTRO VALDYBA

Redaguoja Z. JUSKEVIČIENE.

Rašius siųsti: 1616 So. 49 Ct., Cicero, Ill.

Redakcinė komisija: ST. JUŠKENAS, A. PLEŠKYS, A. REPSIENĖ, J. VAICIŪNAS

IGNAS SERAPINAS

JAUNIMO VASAROS STOVYKLOS — GYVENIMO MOKYKLOS DALIS

Žmogaus gyvenimas yra didžioji mokykla. Ji prasideda ant motinos rankų. Svarbėjį auklėjimo pagrindai padedami tėvų namuose. Čia susiformuoja jaunimo žmogaus gyvenimo kryptis teigiama ar neigiama linkme.

Mokyklos suole iš mokytojų įgyjamos teoretinės žinios būsimam vienokiam ar kitokiam profesiniam pasiruošimui. Nepriklausomoje Lietuvoje šalia mokyklos lygiagrečiai mokiniams buvo teikiamas ir idealistinis auklėjimas. Okupuotoje Lietuvoje dabar vietoje idealistinio prievarta yra brukamas materialistinis-komunistinis auklėjimas.

Siame krašte auklėjimas iš mokyklos tapo visai išguitas: vykdomas tik mokymas (teaching), o mokymas apgaudinėjimas pridengtas auklėjimo (educating) vardu. Tuo būdu jaunam žmogui atimtas iš rankų savųjų poelgių kontrolės vairs ir už poelgius priklausančias atsakomybės jausmas.

Žmogaus mokymasis nesibaigia mokyklos suole — jis tęsiasi per visas jo gyvenimo dienas. Tas jo mokymasis yra šakotas ir įvairus. Šalia mokyklos ir po mokyklos jauną žmogų toliau formuoja, įtaigauja, lanksto ir šilfuoja ideologinės bei visuomeninės organizacijos — skautai ir mos vasaros stovyklos.

Čia noriu kiek staptelėti prie jaunimo stovyklų ir jų atliekamam jaunimui ruošia ideologinės organizacijos — skautai ir ateitininkai. Skautai yra įspareigoje tarnauti Dievui, Tėvynei ir padėti artimui, o ateitininkai — viską atnaujinti Kristuje ir visu liudyti Kristų ir Tautą.

Tai kilnūs ir gražūs įspareigojimai, atsivežti iš nepriklausomos Lietuvos. Jei laisvoje ir nepriklausomoje Tėvyneje gyvenant jie buvo didžiai svarbūs ir reikšmingi, tai atsidūrus mums svetimuose kraštuose, kur šių organizacijų tikslams žalingosios įtakos nepalyginamai didesnės ir pavojingesnės, tai atitinkamai ir anų įspareigojimų vykdymas turėtų būti rūpestingesnis bei reiklesnis. Šią mintį išleisus iš akių, abiejų anų organizacijų jas atestuojantis pasiskirties tapatumas liktų tik forma — be kilnios idėjos, be dvasios.

Apgailestaudami turime pripažinti, kad ultra-liberalistinė, lietuviams svetima, įtaka jau senokai emė skverbis į skautų bei ateitininkų organizacijų vidų. Kelia pavojingoms baciloms čia veistis atidarė kai kurie klaidingi ir veržlūs tų organizacijų vadovai po naujųjų puoselėjimų priedangą.

Čia keliama apgailestini reiškiniai nėra tik tuščios prielaidos. Tuos reiškinius lydi susirūpinimą kelia pavyzdžiai. — Išskelbė dešinę ranką ir bučiuodami Lietuvos trispalvę vėliavą šių organizacijų nariai yra davę priesaikinį pasižadėjimą. Skautai pasižadėjo tarnauti Dievui, Tėvynei Lietuvai, padėti artimui, būti pavyzdžiu jaunesniesiems.

Jie kartu pasižada sąžiningai atlikti visas savo pareigas, uždedamas lietuviui ir krikščioniui; jie įsipareigoja būti dori, taurūs, tiesiškai, vengia melo, šmeižto ir apgaulės. — Ateitininkai pasižada visus savo žodžius ir veiksmus derinti su Kristaus mokslo reikalavimais, aplinkos blogį savo kilni pavyzdžiu verstį geriu, būti pavyzdžiu Lietuvos sūnui, dukrai. Kiekvienam atveju drašiai ir ištikimai liudyti Kristų ir Tautą.

Kaip matome, įspareigojimai dideli ir atsakomybė dėl jų išsejimo taip pat didelė. Priesaikai nėra juokų darbas. — O kaip su tų įspareigojimų vykdymu vienu ir kitu elgiamasi tikrovėje? — Jų vykdymas ar lauzymas priešaky stovinčiųjų yra užkrečiantis pavyzdys jaunesniesiems. Juk žodžiai tik paragina, o pavyzdžiai patraukia.

Tiesa, stovyklose mūsų jaunuoliai išmoka daug gyvenimo ateičiai naudingų dalykų: punktualumo, drausmingumo, tvarkingumo, atliekamo be mamos paslaugos, kai kurių specialybių, būsimam visuomeniniam darbui reikalingų elementariųjų pradmenų, lietuviškų dainų, gal dar kiek lietuviškojo žodyno pagerinimo (žinoma, jei patys stovyklos jaunieji vadovai šioje srityje yra pranašesni ir lietuviškos reikaluose sąmoningesni) ir dar kai ko daugiau.

Tačiau šie visi praktiškieji įgūdžiai, gauti jaunimo stovyklose, neįrikuoti į skautų ir ateitininkų tiesioginį priesaikinį pasižadėjimą, kuriame vienos ir antros ideologinės organizacijos išryškinta tauraus lietuvių patriotas, pavyzdžio krikščionio ir socialaus, visais atžvilgiais dorą žmogaus šviesus paveikslas. — Turint prieš akis pavergtos mūsų tautos okupuotoje Lietuvoje fizinių ir dvasinių naikinimą, taurių, šviesių ir patrumklų pavyzdį teikiančių asmenybių ugdymas yra šventa šių ideologinių organizacijų pareiga.

Mūsų liaudies išmintis sako, kad aklas aklo netoli tenevęs — greičiau abu balon įklamos. — Todėl, norint išugdyti taurų ir dorą krikščionį, sąmoningą patriotišką lietuvių, reiki turėti be priedangų savo žodžiais ir darbais liudijanti Kristų ir Tautą, ištikimai tarnaujanti Dievui. Tėvynei ir artimui dorus vadus. Šių kilnių šūkių piktnaudojimas yra jaunimą žlugdantis nusikaltimas.

Dr. Vytautas P. Dargis, R. JAV LB-nės pirmininkas, atstovauja stiprėjančią organizaciją įvairiose įstaigose.

Sakoma, kad obuolys nuo obels toli nenurieda. Todėl ateistiškai nusiteikusių skautininkų (kažkokiais tikslais skautų organizacijoje įsijungusių) paruošti jų įpėdiniai, su Dievu ir sąžine ryšių nelaikantieji, ir stovyklose krikščioniškųjų moralės principų jaunimui neįkvėps. Jei vienas iš jų mokytojų turėjo drąsos iš Brolijos Skautų Vyčių Skyriaus vedėjo pareiklauti iš skautų šūkių išbraukti Dievą ir atlikti kitus su žmogaus morale nesiderinančius poelgius, — tokiame jaunųjų vadų paruošėjui vertinti komentarus nebereikia.

Tautiniam skautų auklėjimui nepastatoma ir kitas v. sktn., skelbiamas jaunuosiams, kad tautybė ne iš tėvų paveldima, bet kiekvieno paties jaunolio savo nuožiūra pasirenkama; kad dabar Lietuva nevaadinama okupuota, bet tik dabartinė Lietuva.

Kad nuslėpti nuo jaunimo kovą prieš tautos pavergėją, liberališkieji dabartinės, lietuviškos skautijos vadai kasmet atkakliai užsispyrę skautų stovyklas ruošia Pavergtų Tautų Savaitės metu. Tuo tarpu kitos tautybės (ypač ukrainiečiai) demonstracijos suveda pulkus savo jaunimo.

Skautų ir ateitininkų jaunimui didžiausios tautinės ir religinės žalos pridaro komunistiniai Vilniaus (Kapsuko) Universiteto kursai. Tai nauja lietuviškojo jaunimo ideologinių organizacijų komunistinės indoktrinacijos raudonojo generolo Pr. Petronio vadovaujama ir išlaikoma šešių savaičių jau devintos vasaros "stovykla".

Liberalizmas, giliai įleidęs šaknis į mūsų ideologines organizacijas, pasinaudodamas kilniais tų organizacijų tikslais ir nekaltais šūkiu, prisijaukina sau palankių talkininkų. Tuo tarpu pavergta Lietuva laukia iš tų organizacijų nesužalotų, neperplautais smegenimis laisvės kovos talkininkų.

Reorganizacinės Liet. Bendruomenės idėja pastoviai plinta

(R) LIET. BENDRUOMENĖS POSEDIS

(R) LB Centro Valdybos posėdis įvyko š. m. birželio 10 d. Valdybos pirm. Dr. Vyt. Dargis posėdyje nedalyvavo, kadangi buvo užimtas ligoninės darbu. Posėdį atidarė ir pravedė vald. vicepirm. p. Ig. Serapinas. Jis trumpai nupaskojo kaip (R) LB idėjos pastoviai ir nuolat plinta ne tik JAV-se, bet ir už jos ribų. Esą užmegsti ryšiai su JAV rytinių pakraščiu lietuviams ir jiems pasiūta informacinės medžiagos. Ten nesant (R) LB skyrių, kai kurie pavieniai asmenys atsinešė pareiškimus, kad juos įrašyti nariais. Taip pat esą užmegsti ryšiai su Venecijos ir Australijos lietuviams ir jiems pasiūta informacinės medžiagos. Pona. Ig. Serapinas prisiminė apie JAV Lietuvių Tautinės S-gos seimą — suvažiavimą, Detroito, kuriame ir jis pats dalyvavo. Ig. Serapinas pasakė, kad vieni Liet. Taut. S-gos nariai esą tos patios minties ir idėjų kaip ir (R) LB žmonės, kiti sėdį "ant tvoros", o treči esą remia Liet. Bendr. PLB pirm. Vyt. Kamantas atsinešė LTS seimui tokio turinio raštą: "Jūsų kvietimą gavau — suvažiavime nedalyvausiu". Perskačius šį PLB pirm. raštą, galima sakyti, kad daugumą suvažiavimo dalyvių pasijutę lyg šaltu vandeniu apipilti, ypač LB šalininkai. Ig. S. pranešimo išvestinė: Reikia pripažinti, kad tie LTS nariai, kurie remia Liet. Bendr. aiškiai palaiko ALTOs ir VLIKOs grovimą, o tie kurie "sėdi ant tvoros", savo tyliumui ir neapsisprendimui, lyg ir pasako LB-nei jūs griaukite ir ardykite ALTOs ir VLIKO. o mes primerkę akis tyliame. Vieni ir kiti griaudami ALTOs ir VLIKO ar dėl grovimo tyledami sąmoningai ar nesąmoningai labai patarnauja Lietuvos okupantui ir jo KGB-veiklai.

Ponas Edm. Jasūnas perskaitė iš "Teviškos Žiburių", 1981.

R. Liet. Bendruomenės Brighton Parko apylinkės veikla vasarą

Veikli apylinkės valdyba ir vasaros metu nenurimsta — š. m. liepos mėn. 15 d. surengė pikniką Vyčių salėje. Piknike dalyvavo ne tik apylinkės nariai, bet gausiai atsilankė ir svečių. Apylinkės pastangas pagerbė ir organizacijos aukštieji pareigūnai, vadovai, kaip tai: dr. V. Dargis — centro valdybos pirm., Ig. Serapinas — c. v. vyk sekretorius, A. Kačinskienė — c. v. išdininkė, V. Prūsas — Chicago apygardos biuletenio — "DL BENDRUOMENĖS BALSAS" redaktorius, A. Pleškys — Spaudos klubo pirm., M. Gudelis — Naujienų redaktorius, žurnalistas A. Tautkus, Marquette Parko apylinkės pirm. — Ig. Petras, raškas, vic. — J. Bagdžius, Cicero apy. pirmininkas — A. Skoceras, Indianos apy. pirm. — K. Čiurinkas ir kiti svečiai, kurių buvo gana daug, nežiūrint net aukštos — 87% temperatūros. Visų dalyvių nuotaika buvo maloni, draugiška.

Piknike veikė ir laimės šulinys, kurio laimė prisidėjo ne tik prie gerų nuotaikų, bet gerokai papildė ir apylinkės iždą žaliu kais.

Valdyba pikniką pravedė planingai ir organizuotai. V. Pocius, apy. pirmininkas, visų darbų prižiūrėtojas. Barą tvarkė štelis ir Al. Kasparas. Laimės šulinį tvarkė ir prie jo dirbo apy. sekretoriė Burneikienė; jai talkino St. Palekienė ir J. Kavaliauskas. Savo talka prisidėjo ir cicerišks — Skopienė ir Ir. Pranckevičienė. Jos abi uoliai platino laimės šulinio bilietus. Svečius sutiko St. Kuzmarskis — apy. val. renginių vadovas. Virtuvėje šeiminkavo ir pietus gamino, svečius maitino šios pa-

6.4. Kanada, straipsnio ištraukėlę, kur kalbama apie ALTO surengtą labai sėkmingą Amerikos Balso, Lietuviškos programos 30 metų sukakties minėjimą, kuriame dalyvavo gana didelis skaičius JAV aukštųjų valdžios pareigūnų, senatorių ir Atstovų Rūmų narių.

Minėjimą atidarė ALTOs pirm. Dr. K. Šidlauskas tardamas tuo reikalu išsamų žodį. Taip pat sveikinimo žodį ir kalbą pasakė ir VLIKO pirm. Dr. K. Bobelis. Ten tame "Teviškos žiburių" straipsnyje pasakyta, kad PLB pirm. Vyt. Kamantas minėjimą sveikino raštu, o JAV LB pirm. Vyt. Kutkų atstovavo ponia Aušra Zerr. Nei vienas iš aukštųjų Liet. Bendr. pareigūnų nesiteikė patys asmeniškai dalyvauti, gal dėl to, kad Amerikos Balso lietuviškasis skyrius prieš 30 metų buvo atidarytas ALTO pastangomis. Amerikos Balso lietuviškos programos mūsų pavergtiems broliams yra neįkainojamas reikšmės, nes iš čia jie sužino nors ir apdailintą tiesą.

Minėjimo techninis rengėjas buvo ALTO vicepirm. dr. L. Kriaučiūnas.

Posėdžio dalyviai buvo labai nustebinti, kad ALTOs ir minėjimą pakvietė savo grovėjus PLB ir JAV LB, o (R) LB, kuri visomis išgalėmis ALTOs remia, buvo pakviesta. Posėdyje buvo nutarta tuo reikalu raštu kreiptis į ALTO centro valdybą ir jos pirmininką.

Toliau sekė įvairūs paklausimai, pastūlymai ir sumanymai. A. Pleškys

sišventėlės: Iz. Pocienė, St. Palekienė, E. Morkūnienė ir M. Stašaitienė.

Apyl. valdyba, visiems kuo nors prisidėjusiems ir dirbusiems, nuosirdžiai dėkoja; dėkoja ir visiems gegužinės dalyviams taip nuosirdžiai parėmusiems apylinkės valdybos pastangas.

Antanas MARMA, Apyl. korespondentas

NAUJI IR IŠLIEKANTIEJI LEIDINIAI

MIRTIS LAGERIUOSE IR TREMTYJĖ — VERTA DEMESIO KNYGA

Birželio mėn. 6 d. pasirodė nauja knyga. Autorius — Sibiro kankinys Jonas Kreivėnas, išleido redakcinė komisija, spausdino M. Morkūno spaustuve Chicagoje. Knygos sutikimas įvyko Tautiniuose Namuose Chicagoje. Išskilmė vadovavo LKDS Centro Komiteto narė žurnaliste Ramunė Tričytė, o knyga apibūdino vicepirmininkas Pranas Povilaitis. Tai tikrai vertingų autorius atsiminimų pynė apie pirmą Lietuvos okupaciją, Sovietų įsitvirtinimą krašte, suėmimus, tardymus, trėmimus, autorius išgyvenimus Sibiro sunkių darbų stovykloje, tremtyje Kaz-

chstane ir pokarinėje Sovietų okupuotoje Lietuvoje.

Knyga pasirodė birželio mėnesį, kada išeiviai prisimena 40 metų sukaktį nuo prasidėjusių masinių lietuvių trėmimų. Ši knyga kaip tik kalba apie mūsų brolių Sibiro kankinių likimą ir turėtų būti perskaityta kiekvienam lietuviui išeivio. Tai ne novelė, bet tikrai sunkiai įsivaizduojami nekaltos žmogaus išgyvenimai. Tai dokumentinė medžiaga ateities teismui prieš Lietuvos okupantą — tautžudiką.

PRELATAS VINCAS MINCEVICIUS LIETUVOS LAISVĖS ŠAUKLYS ITALIJOS SPAUDOJE

Prel. V. Mincevičius dideliu (Nukelta į šeštą puslapį)

Klausimai okup. Lietuvą lankantiems

Kalantos auka (P. Laurinaviciaus drožinys)

Šią vasarą vėl nemaža lietuvių iš laisvės kraštų lankysis pavergtoje Tėvyneje. Bet ar atsiras tokių, kurie atsimintų būtinai aplankyti Romo Kalantos žuvimo vietą (jei ir neišdrįstų ten padėti gėlių puokštės)? Ar susimąstys valandėlei tame istoriniame Kauno teatre sodely, kur tebeaidi ugnį liepsnojantis ir į dangų kylantis šventas šūkis: Laisvės Lietuvai! Ar atsirastų bent vienas kitas, kurie pasidomėtų — susitikimuose su artimaisiais ir pažįstamais — parinkti žinių apie tautos kankinius, laisvės kovotojus? Argi visi praleis taip brangios ir tolimos kelionės dienas vien asmeninėm pramogom ir svaigiom vaizm? Ar šalia medžiaginių gėrybių dar susipras nuvežti ten ir dvasinį alkį sotinančio bei tautos ryžtumą stipinančio peno — laisvės kraštuose išleistų lietuviškų knygų?

VASARIO 16 GIMNAZIJOJ

Vokietijos LB Valdyba savo atstovų į Gimnazijos kuratorių išrinko vicepirmininką Vingaudą J. Damijonaitį.

POSEDZIAVO KURATORIJA

1981 gegužės 28 įvyko neeilinis Vasario 16 gimnazijos kuratorijos susirinkimas, kuriame dalyvavo 8 iš 12-kos narių. Aptarta bendra gimnazijos padėtis perėjimo iš Baden Wuertembergo į Heseną išvakarėse.

Pastebėta, kad gimnazijos finansinė padėtis pagerėjusi, ypač dėl pagausėjusių lietuvių aukų. Aukos iš Amerikos padvigubėjo, o iš Vokietijos patrigubėjo. Jei aukų plaukimas nesumažės, gal ir pasiseks surinkti šių metų samotų numatytas 150.000, — DM. Valdžia pakėlė algas, taip kad ir tarnautojų padėtis pagerėjo. Mokiųjų registracija ateinančioms mokslo metams rodo, kad ir jų skaičius padidės. Perėjimas į Heseną pareikalaus ilgų ir sunkių derybų, tačiau jau dabar aišku, kad finansinė padėtis dėl to nepablogės.

Motinos diena gimnazijoje atšvėsta per pamaldas bažnyčioje gegužės 10. Tą dieną į bažnyčią atėjo daugiau mokinių negu paprastą sekmadienį, daugelis mergaičių pasipuošė tautiniais drabužiais. Kapelionui kun. J. Dėdinui tarus įžanginį žodį, giedojo ir deglamavo mokykl. J. Dėdinai. Padovanų po Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslą.

Buvęs direktorius V. Natkevičius prisipažino išsiilgęs šios gimnazijos mokinių ir už tai susilaukė jų katučių. Apgaldestavo, kad nevisi ją baigę išliko tvirtai lietuviai, nevisi išgijo aukštųjų mokyklų diplomus. Ir tarp studijas baigusius pasigedo lituanistų, ypač Lietuvos istorijos žinovų. Kvietė pamilti lietuvišką knygą. Kiekvienam abiturientui padovanojo po lietuvišką veikalą.

Bendrabučio vedėjas V. Lemkė pagyrė už tai, kad šimtetiniai abiturientai buvo tvarkingi bendrabučio gyventojai. Kiekvienam iškėpė po savo žmonos Jūratės pieštą paveikslą Romovs motyvais.

Ingrida Pancerytė ir Robertas Šneideris perskaitė humoristinių stiliumi parašytą abiturientų testamentą iškėpė jį savo įpėdinams, kurių vardu priėmė Kristina Verselytė. 12 mergaičių sušoko sadutę, gėles su bučiniais iškėpdamos abiturientams. Vėliau vyko bendri šokiai.

neuzmiršti, kad mažai mūsų tautai brangus kiekvienas narys. Visiems trims abiturientams iškėpė po tėv. dr. Konstantino Gulbino disertacinį darbą apie Mariją Pečkaukaitę su mokytojų parašais.

Vokietijos LB Valdybos vardu sveikino reikalų vedėjas J. Lukošius. Pasidžiaugė, kad visi abiturientai, prieš apleisdami gimnaziją, tvirtai susirio su Vokietijos lietuvių bendruomene — stoji į ją pilnateisiais nariais. Tai rodo jų tautinį ir visuomeninį subrendimą. Šiai dienai priminti iškėpė po knygą apie lietuvių liaudies meną ir nario knygeles.

Kun. Fr. Skėrys pasveikino Lietuvių evang. jaunimo ratelio vardu, apibūdindamas kiekvieną abiturientą atskirai ir pasidžiaugdamas, kad vienas jų ketina studijuoti evang. teologiją. Visiems iškėpė po Naująjį testamentą su patarimu — jei pasiklystumėte gyvenimo kryžkelėje, ta knyga padės surasti tikrą kelią.

Gimnazijos kapelionas kun. J. Dėdinas pabrėžė, kad lietuvių bė laikosi ant tautiškumo ir tikėjimo. Jei kuris tų stulpų nebelaiko, ima braskėti visas pastatas. Abiturientai turėjo rinkti nius tėvus. Jie ir daugiau vaikų yra leidę arba leidžia į šią mokyklą. Padovanojo po Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslą.

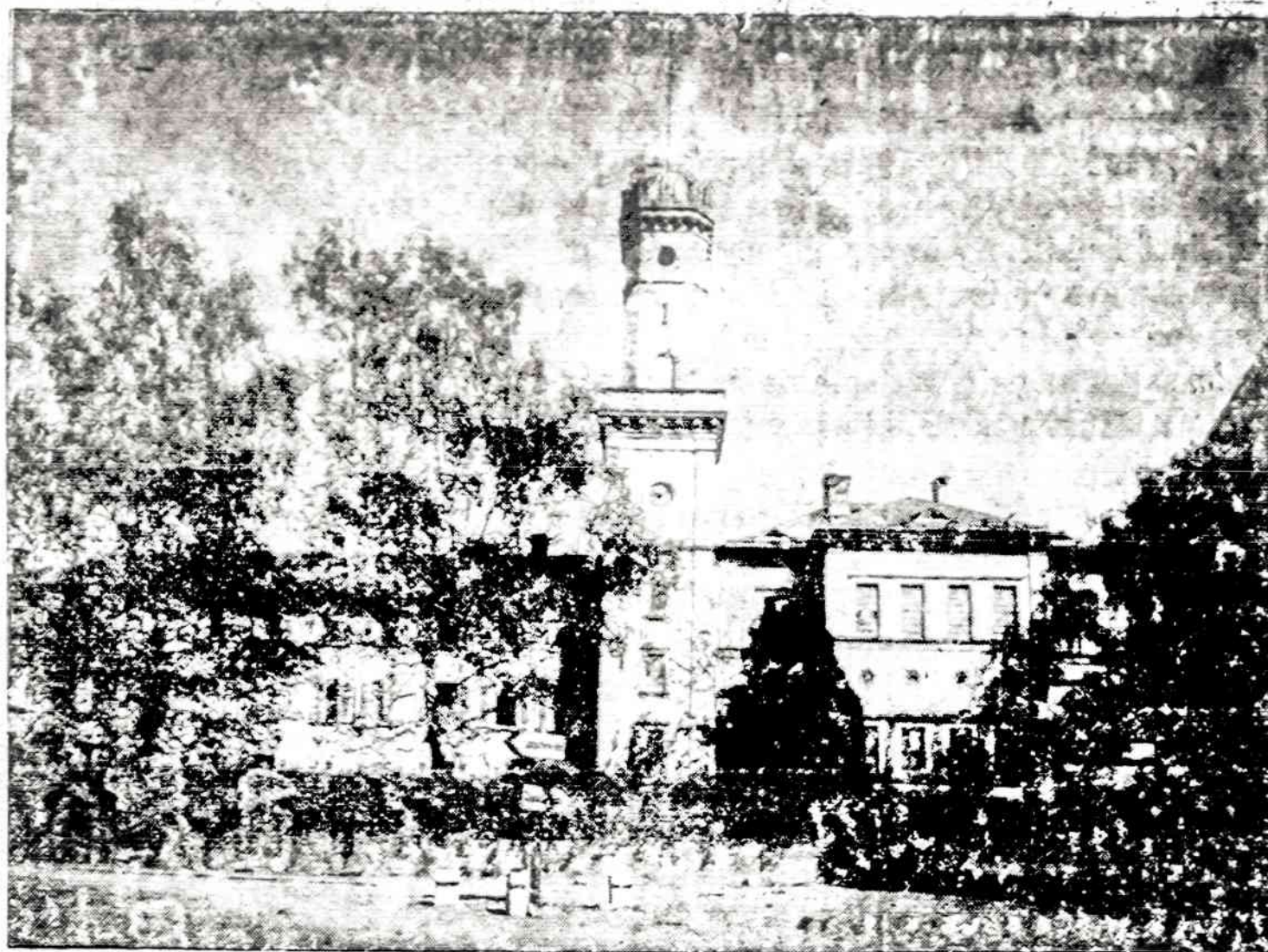
Buvęs direktorius V. Natkevičius prisipažino išsiilgęs šios gimnazijos mokinių ir už tai susilaukė jų katučių. Apgaldestavo, kad nevisi ją baigę išliko tvirtai lietuviai, nevisi išgijo aukštųjų mokyklų diplomus. Ir tarp studijas baigusius pasigedo lituanistų, ypač Lietuvos istorijos žinovų. Kvietė pamilti lietuvišką knygą. Kiekvienam abiturientui padovanojo po lietuvišką veikalą.

Bendrabučio vedėjas V. Lemkė pagyrė už tai, kad šimtetiniai abiturientai buvo tvarkingi bendrabučio gyventojai. Kiekvienam iškėpė po savo žmonos Jūratės pieštą paveikslą Romovs motyvais.

Ingrida Pancerytė ir Robertas Šneideris perskaitė humoristinių stiliumi parašytą abiturientų testamentą iškėpė jį savo įpėdinams, kurių vardu priėmė Kristina Verselytė. 12 mergaičių sušoko sadutę, gėles su bučiniais iškėpdamos abiturientams. Vėliau vyko bendri šokiai.

ABITURIENTAI

JONAS GIESE, gim. 1959 liepos 1 Punioj. Mokytiis pradėjo Lietuvoje. 1967 su tėvais ir serimi atvyko į Vak. Vokietiją.

LIETUVIŲ VASARIO 16 GIMNAZIJA, VOKIETIJOJE

mokėsi Garbseno pradž. mokykloje ir bendrojo mokykloje. 1974 įstojo į Vasario 16 gimnaziją, kurioje mokymasis skaitė daug knygų, žaidė futbolą, važinėjo automobiliu po Vokietiją ir užsienius. Gyvena su tėvais, kurie dirba gimnazijoje, ir su seserimi Dana, kuri mokosi toje pačioje gimnazijoje VII klasei.

VILIUS GRIGUZIS, gim. 1960 sausio 20 Klaipėdoje. 1953 baigė Klaipėdos XIV vidur. mokyklą 5 skyrius ir tais pat metais su tėvais ir broliais atvyko į Vokietiją. Pradžioje lankė vokiečių kalbos kursus „Jūs“ baigęs stojo į Stadellendorfo vidur. 9-ųjų klasių mokyklą, kuria baigęs 1976 įstojo į Vasario 16 gimnazijos V klasę. Mėgsta skaityti knygas, sportą, važinėti motociklu. Brolis Eduardas šią gimnaziją baigė 1978. Žada studijuoti.

ROBERTAS ŠNEIDERIS, gim. 1960 liepos 16 Kaune. 1971 baigė Kauno XIV vidur. mokyklą 4 klases ir tais pat metais su tėvais atvyko į Vak. Vokietiją. Tuoj pat stojo į Vasario 16 gimnazijos I klasę. Mėgsta užsiimti elektronika (radijas, televizija, auto) ir sportu — žaidžia futbolą, tinklinį. Būdamas gimnazijoje išmoko vairuoti automobilį ir gavo leidimą (Fuehrerschein). Buvo skautu. Žada studijuoti lėktuvų statybos inžinierią.

(Vokietijos LB Inf.)

PATS SKAITYK IR DAR KITAS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

"LIETUVIAI MUMS ATNEŠĖ SAULĘ"

Baltimorės lietuvių festivalis arba Lietuvių Dvidienis po atviru dangumi miesto vidury, Charles aikštėje, paprastai būna vasaros pradžioje. Šįmet jis surengtas birželio 6-7 dienomis, šeštadienį ir sekmadienį. Tokių kasmetinių šio miesto tautybų pasirodymų eilę pradėjo estai savaitę anksčiau. Festivaliai viešas po kito išsitiesia per visą vasarą net ligi spalio mėn.

Šeštadienį, dar prieš vidurdienį, gerokai prieš paskelbtą pradžios laiką, nors dar ne visi tautodailės rodiniai ir valgių stalai galutinai paruošti, amerikiečiai jau renkasi į aikštę ir viską atidžiai apžiūrinėja. Iškilmingas šventės atidarymas esti rytojauš diena, sekmadienį. Marylando arkivyskupas Wm. Borders pagerbė Baltimorės lietuvius, ta proga atsilankydamas jų bažnyčioje ir draugė su klebonu Ant. Dranginiu „aukojdamas“ mišias už pavergtoji Lietuvą kėnciančius žmones. Apeigų metu giedojo „Dainos“ chorąs. Tautiškai pasipuošę jaunimo atstovai prie Martijos statulos padėjo gėlių puoškštę. Lietuvišką pamokslą pasakė kun. A. Dranginis. Atminimui arkivyskupui lietuvių vardu iškeltas tautodailės dirbiny, didokas ant stalo pastatomas kryžius. Po pamaldų trumpu žodžiu garbingasis svečias kreipėsi į lietuvius, padėkodamas už išpuodingą dovana.

Apeigoms bažnyčioje pasibaigus, dalyviai, gatvės vidury tvaringai sustoję, ėjo Charles Plindėjusios Pabaltijo tautos švieža link. Nešdami Amerikos, Lietuvos spinduliais. Aplink aikštę

sustatytos būdelės sunkiai talpino didelę apstypę tautodailės: medžio drožinių, gintaro puošmenų, šiaudinių, įvairių audinių, mezginių, juostų, lit. lėlių, margučių ir kitokių gabijų lietuviškų rankų ir lakios vaizduotės sukurtų dalykų.

Didelio pasisekimo turėjo spausdinių stalas: lietuvišku reikalu angliskai paruoštos rašijos pakleista beveik už 1000 dol. Tautinės Sąjungos išleistas knygos "700 years of Lithuania" parodoa apie 20 egz.

Netrukus, žinoma, ir įvairių kepininių ir lietuviškų valgių, taip pat ir medumi kvepiančių krupniko, kuris nuo seno čia vadinas "virytas".

Tačiau bene didžiausia patrauka — tai tie spalvingi, išraiškingi tautiniai šokiai. Dalyvavo visi trys būreliai: mažųjų "Ratelis", vyresniųjų "Kalvelis" ir suaugusiųjų "Aras". Ypač išpuodingai pasirodė še pastarieji, vadovaujami sumanaus jauno šokėjo Algio Vitkausko. Išmani-gesnių kitataučių tarpe teko nugalsti: jei nori pamatyti tikrų (autentiškų) liaudies šokių — tai tik pas estus ir lietuvius.

Darniais judesiais, puošniais tautiniais drabužiais jie visada žavi savuosius ir svetimus žiūrovus. Tarsi baltų plaukų būrys ore plazdeno "Aro" moterų nuometai, visomis varšomis marguoliavo plačios vyrų juostos. Daugumo "Aro" šokėjų drabužiai atrodė dar visai nauji, nes ir pats tas sambūris Baltimorės padangėje dar neseniai suplūdo. Jo šokėjų yra ir vienas amerikietis gydytojas, susituokęs su lietuvaite, taip pat gydytoja ir šokėja.

Ypač antrąją festivalio dieną suplūdo daug žmonių, daug senosios ateivių čia gimusių, paprastai niekur kitur nematomų; aikštė buvo pilnutėlė. Galėjai sutikti tautiečių iš Vašingtono, iš Floridos ar kitur, kurie anksčiau gyveno Baltimorėje.

Joks kitas lietuvių gyvenime įvykis ir jokia kita tautinė šventė taip nesujudina baltimoriečių, kaip šie dvidieniai. Seni ir jauni ir net vaikai jau savitėmis prieš šventę ruošiasi, dirba, tariasi. Repetuoja šokių sambūriai, kiti rūpinasi būdėlių ir stalų papuošimu, moterys suka galvas, kokiais patiekalais ir skanėstais publiką pavilioti. Dalyvaujančios vietos liet. organizacijos papildė savo apstuštėjusius išdus. Per radiją, televiziją ir angliskus laikraščius pereina ži-

nia, kas lietuvių tautinė grupė dar judri ir pajvairina miesto kultūrinės pramogas.

Būdeles paruošę turėjo šios Baltimorės liet. organizacijos: šv. Alfonso bažnyčia, Lietuvių Sveikatinės b-vė, liet. sporto klubas, Bendruomenė, Taut. S-gos skyrius, Baltimorės liet. muziejelis, Visuomeninis Knygynas, U. S. legijono 154-sis liet. dalinys, to dalinio moterys pagalbininkės. Liet. Radijo Valanda, mišrus choras "Daina", trys jau minėti taut. šokių sambūriai, Vašingtono liet. skautės, Balfo vietinis skyrius ir dvi privačios moterys. Tam dvidieniui ruošti komiteto pirm-kas buvo Kęst. Česonis, vicepirmininkas St. Klignys, programos direktorius Algis Vitkauskas, apgarsa rūpinosi Irenijus Krasauskas ir Jūratė Jaskulskienė. P.

Pabaltijo valstybės nėra užmirštos

"Washington Report" 1981 m. birželio mėn. numeryje, ilgame straipsnyje nagrinėja JAV strategiją komunizmo grėsmės akivaizdoje. Straipsnio skyriuje "Critical Stage" prisimenamos ir Pabaltijo valstybės.

Laisvasis pasaulis ir JAV, neturėdami aiškos strategijos, yra atsidūrę kritiškoje padėtyje. Pastaraisiais metais Sovietų Sąjunga yra pakeitusi savo klasikinį būdą plėsti imperiją. Vietoj varžydama save kaimyninių kraštų okupacija — kaip pavyzdžiui, įvyko su Pabaltijo kraštais — Estija, Latvija ir Lietuva — Sovietų Sąjunga dabar užsiima agresija toli nuo tėviškes.

Naujoji Sovietų technika slepiasi Nacionalinio Laisvinimo karų vardu. Šią techniką įgyvendina komunistiniai ir komunistams palankūs kraštai, praveddami vidinę ir išorinę agresiją Sovietų Sąjungos labui. Dabar kubiečiai ir rytų vokiečiai daugiausia prisideda prie komunistų pastangų vidiniams užgrojimams.

Naujoji agresijos forma, pirmiausia pasirodė Pietryčių Azijoje ir greitai paplito Afrikoje. Dabar dėmesys yra nukreiptas į Karibų salas ir Vidurinę Ameriką.

Stipri valia

— Mano vyras jau neberūko. — Pagalvok tik, kokią stiprią valią reikia turėti! — Taip, mano valia stipri.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATŪRA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raudkio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlonio, M. Šilekio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkės aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožių aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsniais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMES LEMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINIS NOVELAS, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 pusl. Knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštą, pridėti dolerių persiuntimo išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, 8, IL. Friday, July 17, 1981

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE KAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

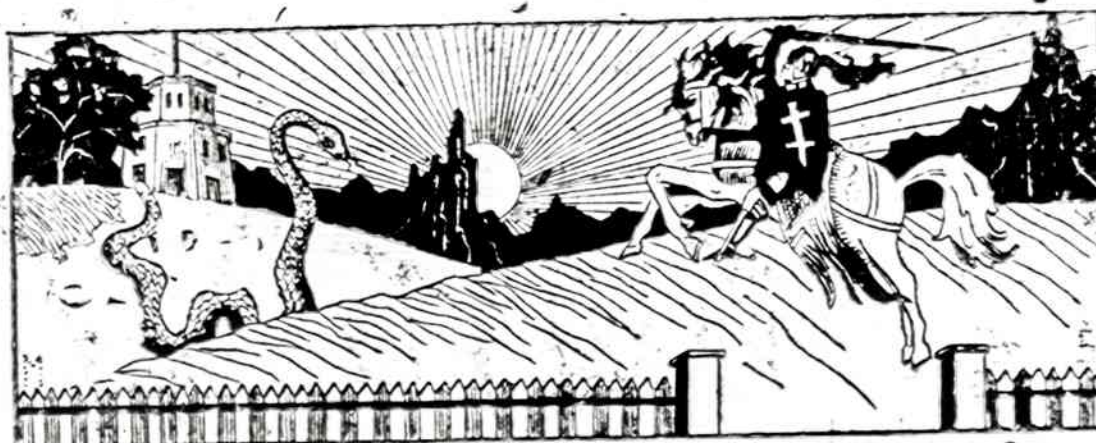
Atidara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-4106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980 Subscription Rates:	
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year \$22.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. Canada \$45.00 per year, other countries \$45.00 per year.	
25 cents per copy	
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:	
Chicago ir priemiestiuose:	
metams \$45.00	
pusei metų \$24.00	
trims mėnesiams \$12.00	
vienam mėnesiui \$5.00	
Kitoje JAV vietose:	
metams \$40.00	
Pusei metų \$22.00	
trims mėnesiams \$12.00	
vienam mėnesiui \$5.00	
Naujienuose:	
metams \$45.00	
pusei metų \$24.00	
trims mėnesiams \$12.00	
vienam mėnesiui \$5.00	
Naujienuose:	
metams \$45.00	
pusei metų \$24.00	
trims mėnesiams \$12.00	
vienam mėnesiui \$5.00	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienį, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Grižkime prie sąvokų aiškinimo

Neįmanoma trumpame straipsnyje tiksliai ir aiškiai išdėstyti naujai susidarančią pasaulinę padėtį, kuri tiesiogiai ir netiesiogiai liečia Lietuvos laisvės kovą. Paminėjome šioje vietoje, kad reikia skirti politikoje dvi skirtingas sąvokas — antikomunistinį ir antisovietinį nusistatymą, norint susiorientuoti Vakarų demokratijų besiformuojančioje pasaulinėje politikoje.

Su panašiu reiškiniu esame susidūrę Nepriklausomybės laikais. Visos Lietuvos vyriausybės, pradedant pirmąją ir baigiant paskutinąją, laikėsi griežtai antikomunistinės politikos savajame krašte. Lietuvos komunistų partija buvo pastatyta už įstatymų ribų, bet veikė nelegaliai ir kiekvienas pagautas komunistas už savo veiklą buvo teisiamas ir baudžiamas sunkiomis kalėjimo bausmėmis.

Išeinant iš Lietuvos vyriausybės antikomunistinio nusistatymo, panašios politikos turėjo laikytis Sovietų Sąjungos atžvilgiu. Tuo labiau, kad Nepriklausomybės kovų metu rusų bolševikai, Kapsuko vyriausybės priedangėje, buvo giliai įsiveržę į Lietuvos žemes ir tik po sunkių kovų tapo ištumti iš krašto. Ideologiniai ir psichologiniai galvojant, atsistatęsi Lietuva neturėjo pa laikyti jokių diplomatinio santykių su savo mirtinu priešu, kuris per Lietuvos komunistų partiją toliau grovė jos valstybingumą ir ruošė dirvą pakartotinai Lietuvos okupacijai.

O vienok, diplomatiniai santykiai tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos buvo kuo geriausi, kurie po gruodžio 17 d. perversmo dar labiau pagerėjo. Įvedus gan griežtą spaudos cenzūrą, cenzorių buvo nepraleidžiama spaudinti straipsnius, nukreiptus prieš Sovietų Sąjungą ar net pavaiduojant žiaurų sovietinį gyvenimą, nes tai kenkė geriems diplomatiniams santykiams tarp abiejų kraštų.

Kaip karo vadai, taip ir politikai nesivadovauja krikščioniškos ar bendrai moralės principais, sudarant ir vykdančias planus ar nustatant vidaus ir užsienio politiką, bet turi skaitytis su esama tikrove ir pasinaudoti galimais savo tikslui atsiekti. Tuo metu Lietuvos nepriklausomybei didžiausią grėsmę sudarė Lenkijos impe-

rializmas, kuris, pagrobęs sostinę ir Vilniaus kraštą, tykojo užgrobti likusią Lietuvos dalį.

Neturint pakankamos karinės jėgos, Lietuvos vyriausybės nerado kitos išeities, kaip remtis Sovietų Sąjungos diplomatinė ir net galima karine parama, tikslu atgrasinti lenkiškojo imperializmo užmačius. Aišku, Sovietai tai darė ne iš meilės lietuvių tautai, bet turėdami savus strateginius ir politinius išsiaiščiavimus. Susidarė paradoksalinė padėtis — katalikiška Lietuva turėjo gintis nuo katalikiškos Lenkijos, atsirėmus į ateistinę Sovietų Sąjungą.

Panaši paradoksalinė padėtis buvo susidariusi Antrojo pasaulinio karo eigoje, kai Vakarų demokratijos kovoje prieš nacizmą ir fašizmą turėjo sudaryti artimą sąjungą su nemažiau kruvina Stalino imperija. Dar keistesnės politinės kombinacijos susidarė šaltojo karo metu, ypačingai skylančiam komunistiniam monolitui.

Tokių pavyzdžių yra pilna, pavarčius bet kurios valstybės ar tautos istorijos lapus, todėl negalima svarstyti diplomatinio ar politinio ėjimų, galvojančiam religinėmis ar ideologinėmis kategorijomis, nes gyvenimo praktika paktikuoja visai kitas sąlygas. Be to, kintant padėčiai, turi keistis politika, nors patys principai ar siekliai, dėl kurių vedama kova, lieka tie patys.

Mūsų lietuviškoje politinėje tikrovėje kaip tik pasigendama šio galvojimo aiškumo, nes neatkiriama principiniai ar idejiniai samprotavimai nuo pritaikymo konkrečios politikos esamose sąlygose. Pas mus dar iki šiol kaltinami vakariečiai už karo metu sąjungos sudarymą su Sovietų Sąjunga, bet užmirštama, kad ir Lietuva laikėsi panašios politikos, gindama savo valstybės nepriklausomybę ir laisvę.

Vis plačiau ir giliau skylančiam komunistiniam pasauliui, ką akivaizdžiai įrodo dabar vykstant Lenkijos įvykiai ir Kinijos galutinis atsiskaitymas nuo Mao Cetungo idejinio palikimo, jau pasaulinė politika negali remtis antikomunistine ideologija, nes visa eilė komunistinių valstybių, partijų ir sąjūdžių yra griežtai nusistatę prieš Maskvos hegemoniją, ar net pasmerkia bolševizmą kaip totalitarinio valdymo sistemą.

Išeinant iš šios susidarančios padėties, kuri susiformavo detentės politikos pasėkoje, Vakarų demokratijos kaip rėmė, taip ir toliau dar labiau rems vykstantį politinį ir ideologinį skilimą komunistiniame pasaulyje, pakreipdama atskylančius nuo Maskvos pavaldumo komunistinius kraštus demokratėjimo ir laisvėjimo linkme.

Šį istorinį procesą itin svarbu suprasti mūsų politiniams veiksniams, nes iki šiol jie sutapatindavo antikomunistinį ir antisovietinį nusistatymą į vieną neatkiriama ideologiją. Pagal šią ideologiją pasaulinis komunizmas, nesvarbu kurioje šalyje ir kioje formoje būtų pasireiškęs, buvo laikomas lietuvių tautos priešu. Prisilaikant šio nusistatymo, dr. K. Bobelis, kaip ALTO pirmininkas, buvo nuvykęs į Taivaną, kur pasakė griežtą kalbą, nukreiptą prieš Raudonąją Kiniją. Bendrai, mūsų veiksniai mezgė artimus ryšius su pasauliniais ar vietiniais antikomunistiniais sąjūdžiais, tikėdami, kad įsijungdami į bendrą frontą prieš pasaulinį komunizmą, prisidės prie Lietuvos išlaisvinimo.

Tikrumoje Vakarų demokratijų pasaulinė politika imė keistis detentės pradžioje, bet šio vakariečių politinio ir idejinio postūko nepagavo ir nesuprato didžiulia mūsų veiksmų ir lietuviškos išeivijos spauda. Dabartyje, po Lenkijos įvykių ir Kinijos galutinio nutraukimo ryšių su Mao Cetungo dogmomis, yra aukščiausias laikas mūsų veiksmams pergaltoti savo idejinį ir politinį nusistatymą

Punktukas Anykščiūose

A. ZUJUS

STUDENTO DIENORAŠTIS

Senokai buvau pažadėjęs "Studento Dienoraščio" autoriui, kolegai Aleksandriui Pakalniškiui, parašyti bent keletą pastabų apie jo kūrinių.

Studijavęs Vytauto Didžiojo universitete daug vėliau už mane (mano diplomo gavimo data yra 1932 m. gruodžio mėn. 12 d., nors, iš tikrųjų, turėtų būti jau 1929 metų — aš buvau nutaręs pirmiau atitarnauti kariuomenėje ir tik po to atsiimti diplomą), A. Pakalniškis neturėjo progos klausytis nei dr. Otto Folko (Otto Volk), nei puikių prof. Julijaus Graurogko (Pagal prof. P. Cepėną ne Graurogkas, bet Gravrogas. Pagal nežinomą ukrainiečio parašytą nekrologą laikraštyje Novoje Ruskoje Slovo (rusų kalba) prof. J. Graurogko tikra pavardė buvo Gavruško. (!)) Analizės Geometrijos paskaitų.

Prof. J. Graurogkas jau naudojo vektorius, kaip kad daroma dabar moderniuose Anal. Geom. kursuose Vokietijoje, Jungtinėse Valstybėse, iš dalies ir Sovietų Sąjungoje. Tik jis naudojo terminu "parametras" vietoje "vektorių".

A. Pakalniškio studijavimo metu Diferencialinių Lygčių prisipažinti, ne taip jau labai bu-

teoriją dėstė, jei neklystu, prof. dr. Otto Stanaitis, o Analizės Geometriją, turbūt, dr. Petras Katilius. Diferencialų Skaiciavimą skaitė, turbūt, prof. Zigmas Žemaitis, o Integralų Skaiciavimą — prof. Viktoras Biziška. Nesu tikras dėl terminų, naudojamų A. Pakalniškio studijavimo metu, o kadangi matematinių knygų lietuvių kalba iš LTSR nebuvo, o tik 2 egzempliorius vadinamų (tik vadinamų!) Lietuvių Matematikos Rinkinių, kuriuose beveik nieko nerastė lietuvių kalba, tai neturiu nei mažiausio supratimo apie terminus maždaug 1932-1940 metų ir, juo labiau, vėlesniame laikotarpyje. Kaip pavyzdį nurodysiu termino "išvestinė", tiksliau, išvestinė funkcija, evoliucija. 1921-1924 metų tarpe tai buvo "kilusioji", vėliau per porą metų kilusioji virsto "darytine", o jau kiek vėliau Lietuvos universitete Matematikos fakultete pavirto "išvestine".

Beje, rusiškai išvestinė vadinasi "производная", vokiškai "Ableitete", angliskai "Derivative".

Skaityti A. Pakalniškio "Studento Dienoraštį", man, turiu metu Diferencialinių Lygčių prisipažinti, ne taip jau labai bu-

Lietuvos laisvės siekiuose ir prisitaikinti prie Vakarų demokratijų radikaliai keičiamos pasaulinės politikos.

V. K.

STEPONAS KAIRYS

LIETUVIŲ TAUTINIO ATGIMIMO SĄJŪDIS

(Tęsinys)

Aiškesniam reikalui supratimui, reikia pažymėti, kad, keldami federacijos idėją A. Domaševičius ir A. Moravskis nematė didelio reikalo pagrįsti jos siektinumą plačiau ir nenurodant, kas iš sufederuotais šalis vienumon laisvame ateities gyvenime. Tuo tarpu užteko bendros už išsilaisvinimą kovos motyvo; kitus motyvus, atrodo, diktavo istorinės reminiscencijos.

Programa aiškiau nenumatė būsimos Lietuvos ribų rytuose, neišsiaiškindama jos "sulenėjusių dalių" ir pretenduodama į tam tikrus teritorijos korektyvus, būtinus naujos valstybės normaliam ūkiškam plėtojimui. Vilniaus ir Vilniaus krašto priklausomybė Lietuvai elesdiečiams nekėlė jokių abejonių: visoje vėlesnėje politinėje partijos propagandoje Vilnius visą laiką suprantamas kaip Lietuvos sostinė. Tą savo nusistatymą partija vykdė, plėsdama savo darbą ir į rytus nuo Vilniaus, o po 1907 metais įvykusio "PPS na Litwio" inkorporavimo LSDP perėmė jos darbą net Gardino gubernijoje.

Dr. K. Grinius savo "Atsiminimų" 207-8 puslapyje rašo: "Iš kur LSDP steigėjams atėjo galvon

įtraukti į savo programą Lietuvos nepriklausomybės paragrafą, aš tik galiu spėlioti. Aš spėju, kad ta idėja galėjo būti LSDP paimta iš anksčiau už LSDP susiorganizavusios Lenkų Socialistų Partijos, kur buvo reikalaujama nepriklausomos Lenkijos". Ne tik dr. K. Grinius, bet ir jo vienminčiai varpininkai tuomet buvo linkę laikyti politinę elesdiečių programą avantiūrinio užsimojimu, nerealiu ir gal bent kiek pavojingu. Dėl to ir jam buvo staigmena, kad elesdiečiams "atėjo galvon" nepriklausomybės idėja. Nevisai atitiko tikrovę dr. K. Griniaus spėliojimai. Politinį klausimą Lietuvai sprendami LSDP kūrėjai turėjo pasidairyti pavyzdžių. Nepriklausomybės mintį žadino juose, manau, istorinė Lietuvos praeitis. Ją stiprino Vakaruose vykęs tautų laisvinimo ir valstybinio atsikūrimo procesas, praktiškai įgyvendindamas laisvojo tautų apsisprendimo principą daug anksčiau, negu jis buvo paskelbtas po pirmojo pasaulinio karo. Elesdiečiams PPS politinė programa buvo paskatinimas, gal ir padrasinimas, bet pavyzdžių jie ieškojo kur kitur. Anų laikų pavergtosios tautos tautiškai mišrioje valstybėje demokratiška Šveicarija, gyvenusi savarankiškais kantonais, buvo idealas. A. Moravskis savo minėtame straipsnyje sako:

"Dėl didelio Vilniaus miesto ir rajono gyventojų įvairumo, kur gimė lietuvių socialdemokratų judėjimas, ypač populiarius buvo Šveicarijos federalinės respublikos pavyzdys, kur taiklingai su-

gyveno trys ir net keturios tautos".

Vis stiprėjant tautiniams sąjūdžiams, taikingo tautų sugyvenimo klausimas darėsi aktualus ir Europos vakarų socialistams. Kiek ir anksčiau, bet jau 1897 ir 1898 metais socialistinėje Vakarų literatūroje klausimas buvo gyvai svarstomas, ir nemažesnis socialistiniam pasauliui autoritetas kaip Karolis Kautskis laikraštyje "Neue Zeit" aiškiai pasisakė dėl tautomis margos Austro-Vengrijos už federatyvią Austrijos respubliką. To meto elesdiečiai, ieškoję tobulo valstybinės formos savajam kraštui, sekė, kas tuo klausimu buvo rašoma Vakaruose, ir jų nusistatyme buvo ir tas nauja, kad, galvodami apie savarankišką Lietuvos valstybę, jos pagrindą dėjo tautos pradą.

Dr. K. Grinius, rašydamas savo atsiminimus apie įvykius prieš 60 metų, sako, kad 1896 metais nepriklausomybės siekimas buvęs tuomet gyvas ir varpininkuose. Tų metų pradžioje jis pats buvęs nuvykęs į Tilžę, ir, kai eilinis "Varpo" numeris dėl medžiagos stokos galėjęs pavelti, pats greitomis parašęs vedamąjį, kuriame kėlė Lietuvos nepriklausomybės mintį. "Kiek plačiau supras tas staipsnis rodė, — sako dr. K. Grinius — kad 1896 metų "Varpe" yra padaryta pradžia Lietuvos nepriklausomybei siekti". Varpininkai lyg ir būtų pralenkę elesdiečius. Bet va to straipsnio tekstas:

"Pradedant naujus metus

Istojeis į naujus metus savo gyvenimo, "Varpas" ir toliau žengs savo keliu. Užduotis mūsų — ginti ir mokinti nuvargusius, paniekintus ir spaudžiamus Lietuvos žmones: aiškinti ir rodyti jiems tuos kelius ir ginklus, kuriais galima pagerinti savo būvį ir prirengti Lietuvai laimingesnę ateitį.

Tvirtai tikėdami, kad vis kada nors ateis laikas, kada Lietuva pati valdys save, išsiluosavusi iš svetimųjų jungo, mes ypač atkreipime akį ant to, idant lietuviai kiek įmanydami rūpintųsi patys apie savo reikalus, idant kur tik galėdami stengtųsi nuo rusų valdžios išgauti sau naujas teises, aplaityti ir praplatinti senas, idant nesiduotų ant kiekvieno žingsnio skriaustis visokiems prispaudėjams. Abelnai "Varpas" rūpinis apsvarstyti visą Lietuvos gyvenimą ir reikalus. Lietuva priguli lietuviams, ir jie privalo rūpintis apie save. Su tikėjimu, vilčia ir meile varykime ir toliau savo darbą!

Red.

("Varpo" 1896 m. Nr. 1)

Kad dr. K. Grinius rašė straipsnį greitomis, tai visai aišku. Bet kad tuo straipsniu būtų buvusi padaryta pradžia Lietuvos nepriklausomybės siekti, to, atrodo, ir labai plačiai supras tas straipsnis nepasako.

(Bus daugiau)

ŠVENTO RASTO TYRINETOJAI duoda veltui kietais viršeliais įrėmtą knygą apie šventąjį Rastą. Pirmieji atėjusieji Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardų rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškioji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisistatinti", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmieji atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

ŠVENTO RASTO TYRINETOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
1938 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 9-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2722

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIJALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

**INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGAS**
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Office telefonas: 776-2880,
Rezidencijos tel.: 442-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapumo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS, Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A.M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dienio iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekma-
dieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukas
Tel.: HElock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDZIONYTE
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

**PATS SKAITYK IR DAR KI-
TUS PARAGINK SKAITYTI
DIENRAŠTĮ "NAUJENOS"**

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

Chicago Lietuvos Našlių ir Našliu-
kių klubo metinis piknikas įvyks sek-
madienį, liepos 19 d., Vyciū salėje,
47th ir Campbell. Pradžia 12 val.
Komisija gamins namie darytus val-
gius. Bus labai smagi muzika ir kitų
įvairumų. Kvietiami visus dalyvauti.
Komisija ir Valdyba

"STUDENTO DIENORAŠTIS"

Atkelta iš 4 psl.

Marijampolėje vardu Milė.
Kęstučio sūnus (nežinau jo
vardo), jei neklystu, yra mate-
matikos profesorius (bent buvo)
Vilniaus universitete.

Perskaitys visus "Studento
Dienoraščio" puslapius, aš dau-
giau parašiau apie Marijampo-
lėje gyvenusius studentus, negu
apie paties autoriaus vargus ir,
sakyčiau, nuotykius (pavyzdžiui,
laikant egzaminus).

Tai įvyko dėl to, kad studen-
tų, gyvenusių Kaune, vargai,
bėdos, nepasisekimai buvo maž-
daug tos pačios rūšies. Tuo tar-
pu bene vienintelė vieta, iš ku-
rios tiek daug studentų studija-
vo, važinėdama į Kauną, buvo
Suvalkijos sostinė Marijampolė!

APDAUZĖ LAIKRAŠČIO REDAKTORIŲ

Katalikų kunigas Crawford
jejo į vieno laikraščio redakciją
ir gerokai apkūlė vieną iš re-
daktorių dėl to, kad laikraštis
pritarė Sandra D. O'Connor pa-
skyrimui į Aukščiausiąjį teismą,
nes ji esanti abortų šalininkė.

JAV nuleido į vandenį ir
sėkmingai išbandė didelį povan-
deninį laivą "Ohio".

Teigiama, kad mulla Cho-
meini paskutinėmis keturiomis
savaitėmis jau sušaudė virš 200
žmonių.

PIKKITE JAV TAUPYMO BONIŲ

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

Nuo

1914 metų

Midland Savings spar-
nauja taupymo ir namų
paskolų reikalus visose mi-
nų apylinkėse. Dėkojame
Jums už mūsų parodytą
pasitikėjimą. Mes norime
būti Jums naudingi ir
ateityje.

Saskaitys apdraustos
iki \$40,000
2657 W. 69 STREET
CHICAGO, IL 60622
Tel. 925-7400
8929 SO. MARLEM AVE.
Bridgeview, IL 60435
Tel. 598-9400

**MIDLAND
SAVINGS**

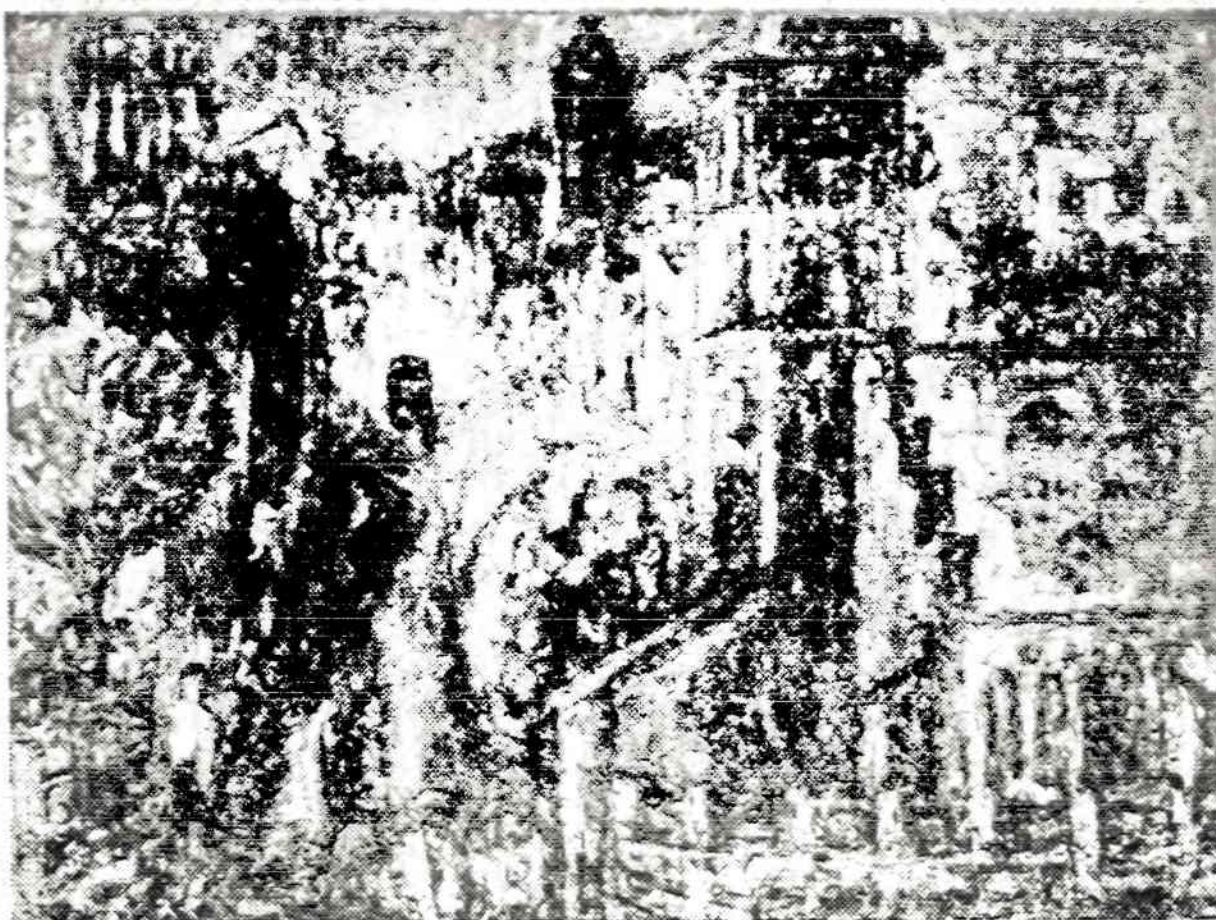
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. 60632
PHONE 254-4470

5 1/2%

Passbook Savings.

7 1/2%

4 Years Savings
Minimum \$500
Certificate

JADVYGA PAUKSTIENĖ

Kauno senamiesčio (Tapyba

KĄ KITI RASO

IŠ KITOS PUSĖS

Paprastai nemėgstu skaičiuoti.
Bet vieną sykį susigundžiau.
Reikalas sukosi ne apie pinigus,
bet... pavardes. Mat skaityda-
mas reportažą apie vieną tauti-
nių šokių šventę susidūriau su
tiek daug pavardžių, kad baigęs
skaityti užmiršau apie ką rašo-
ma. Kaip sakoma: per medžius
nemačiau miško.

Tų pavardžių tikrai buvo dau-
gybė. Pradedant gubernato-
riaus atstovu, tūlu Dubno, po
kurio stėbė visi įmanomi mūsų
pareigūnai, įskaitant grafino
meno, salės apšvietimo, ir salės
tvarkymo "koordinatorių". La-
bai įspūdinga aštuoniolika! Pavardžių litanią!

Aš suprantu, kad visi verti pa-
minėjimo. Už tat, kaip šiuo at-
veju, išleidžiami atskiri lei-
diniai, kuriame yra vietos visiems
pagarbinti. (Korespondentas iš-
leido ir šešis leidinio redak-
torių). Eilinių laikraščio skaity-
toja kaip mane, tačiau toks ko-
respondencijos išmarginimas pa-
vardėmis atgrasina nuo skaity-
mo. Ar man ne vis tiek kas "ko-
ordinavo salės tvarkymą"?

Man, ir daugumai skaitytojų,
nors gauti bendrą vaizdą, ku-
rio dėka iš teikiu "pavardinių"
korespondencijų negali susidary-
ti. Perskaitys, pavyzdžiui,
"Išvairiuspalių šviesų pluoš-
tų reikšmės tautiniais
gimnais naglojo veidus, o žiūro-
vai plėšo salę audringais ploji-
mais".

Kilo klausimas, kiek buvo tu-
kščių ir žiūrovų. Skaičiai, ma-

tyti, laikomi karine ar tautine
paslaptim. Vietoje to paminėti
tie dignitoriai, kurie šventę svei-
kino raštu, žodžiu sveikinusiųjų
ir garbės svečiai.

Viena kita tokia koresponden-
cija nesukeltų susirūpinimo.
Blogiau, kad tai jau pas mus
išgalejęsi mada. Žinoma malo-
nu, jei koks senas pažįstamas ka-
nors "koordinavo", bet daugū-
ma skaitytojų laikraštyje ieško
ne savo pažįstamų pavardžių,
bet įvykio aprašymo, iškelimo

vieno ar kito nepaprasto momen-
to, nepaskandinto tarp nulinks-
niuočių pavardžių.

Neturėdamas vilties atkalbėti
mūsų korespondentus nuo to-
kio "bihalteriško" papročio —
daugelis jų savo pavardžių re-
gistracijas nuosekliai dar išsiun-
tinėja keliems, jei ne visiems
mūsų laikraščiams, — siūlyčiau
eiti prie tobulybės: išvardinti
ir visus pirkusius bilietus ir tuos,
kurie bilietų negavo. Iš to pas-
kutinio fakto galėtumėm spręsti
apie parengimo tikrą pasiseki-
mą.

(Iš Dirvos)

PADETIS BE IŠEITIES

Prieš metus Moose Lodge
Nr. 41 ant 7048 S. Western Ave.
pardavė Beyth-el Temple neg-
rams. Namų savininkų organi-
zacijos, tarpininkaujant alder-
manui Fr. Brady ir kitiems pa-
reigūnams, išaiškino, kad pagal
veikiantis įstatymus bažnyčia
turi turėti parkinimui vietą. Ten
jos nėra. Tad išeitį — pardu-
mas lyg ir būtų netekęs. Par-
davė Speiser & Speiser Realtors,
kurių ofisas 4857 W. 95th St.,
Oak Lawn, Ill.

Meksikietis per tuos pačius
Speiser pardavė ant 7329 So.
Rockwell trijų butų namą neg-
rams. Eš, jie ten padarysį iš
trijų šešių butus ir apgyvendin-
sį 50% vietinių, o kiti būsią
venamiai — negrai ir net kripe-
liai.

Jau keletas organizacijų tu-
rėtų susirinkimus, piketavę, net
buvęs Speiser įstaigos išmuš-
tas langas.

Birželio 27 d. 4 val. popiet
sponsored by the Marquette

Park Community Association"
sušaukė į St. Adrian mokyklos
parkinimo lotą vietos gyventojų
ir "Senior Citizens Escort Ser-
vice" trokšelis 10 asmenų nuve-
žė piketuoti "Speiser and Spei-
ser Realtors". Ofisas veikia nuo
9 val. ryto ligi 5 val. popiet. Mes
ten nuvykome ir įteikėme spe-
cialiai pagamintus plakatus ir
maršavome šaligatviu ties Spei-
ser ofisu.

Ofise nieko nesimatė, o gal jie
išėjo per užpakalines duris.

95-ąja gatve didelis trafikas.
Pravažiavo šimtai žmonių. Vieni
rankomis mosikavo, o vienas net
kumščio grūmojė. Pavaikščioję
pusę valandos, važiuavome prie
Moose restorano. Matyt, didžiū-
lis pastatas ir nemažas parkini-
mo lotas. Minėtas restoranas
randasi 4500 W. 87 gatvėje.

Dalyviai išlipo iš trokelio ir
pasimė po gerą pluoštą prokla-
macijų, kurios nukreiptos prieš
minėtas institucijas. Proklama-
cijos antrašės "Save Our Neigh-
borhood" (Nukelta į šėštą puslapį)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

P. J. RIDIKAS

2354 So. HALSTED STREET

Tel. YArda 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

4319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArda 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

PHILLIPS - LABANAUSKAS

4307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArda 7-3401

